

Handläggare: Ann-Kristin Sandebjer
och Lena Tengvall
Telefon: 08 508 25407/408

Till
Socialnämnden

Uppföljning av tidigare granskningar

1 bilaga

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner funktionshinderinspektörernas rapport
2. Socialnämnden delger stadsdelsnämnderna föreliggande rapport

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Funktionshinderinspektörernas uppföljning av tidigare granskningar syftar till att uppmärksamma kvalitetsutveckling över tid och berör verksamheter inom daglig verksamhet för olika målgrupper, socialpsykiatrins sysselsättningsverksamheter samt barnboenden. Som underlag har en webbaserad enkätundersökning sänts till 35 verksamheter med en svarsfrekvens 86 procent och dialogmöten har förts med ansvariga chefer och personal vid åtta barnboenden.

Införandet av Lagen om valfrihet (LOV) har medfört ett ökat antal utförare inom daglig verksamhet, vilket kan förklara att 53 procent av dessa verksamheter anger i enkätsvaren att de bytt huvudman. I flera av de verksamheter som ingått i uppföljningen har ledningsfunktionen påverkats, vilket enligt personalgrupper har

betydelse för struktur, rutiner och trygghet. För att motverka personalomsättning har åtgärder som fortbildning och handledning framhållits som viktiga faktorer.

Nära hälften av samtliga verksamheter har genomfört anpassningar av sin innemiljö, medan utemiljön endast åtgärdats av två. De största anpassningarna av innemiljön har skett vid barnboenden där 90 procent helt eller till viss del vidtagit åtgärder, vilket skulle kunna ge mer hemlika förhållanden.

Enligt enkätsvaren känner sig ansvariga chefer överlag säkra på att personalen har kunskaper i brandsäkerhet och innehar kompetens om lex Sarah. Kvalitetsförbättringar som beskrivits i barn- och ungdomsboenden är att bl.a. att nödvändiga rutiner och dokumentationssystem blivit tydligare och säkrare. Verksamheterna har kommit olika långt vad gäller det systematiska kvalitetsarbetet och inspektörerna poängterar vikten av att sätta ord på, följa upp och förankra de faktorer som ingår i detta för att uppnå målet med god kvalitet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor

Bakgrund

Uppdraget som funktionshinderinspektörer utgår från kommunstyrelsen givna instruktioner (KF/KS 2007:8). Inspektörerna har ett uttalat brukarperspektiv och arbetar enligt en modell som följer normen för god kvalitet.¹ Uppdraget syftar till att förstärka likställigheten över staden och bidra till kvalitetsutveckling och omfattar såväl verksamheter i stadens egen regi som enskilda utförare.

Föreliggande rapport avser uppföljning av de granskningar som inspektörerna genomfört år 2008 till 2011. Pilotgranskningen i Rinkeby-Kista och granskning av boendestöd ingår inte i uppföljningen. Under den aktuella perioden har en stor del av Stockholms stads verksamheter konkurrensupphandlats och LOV har införts. Syftet med uppföljningen är att belysa den kvalitetsutveckling som skett sedan inspektörernas tidigare granskningar genomfördes. Genom denna uppföljning kan inspektörerna följa utvecklingen över tid och berörda chefer och personal ges tillfälle att ytterligare uppmärksamma sitt kvalitetsarbete.

¹ Föreskrift och ledningssystem för vårdgivare och verksamhet som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS, (SOFS 2011:9)

Ärendet

Metod

Genom en webbaserad enkät ställdes några övergripande frågor till alla verksamhetsansvariga. Enkäten berörde förändringar av huvudmannaskap i ledningsfunktioner, lokaler, personalomsättning och kompetens samt säkerhet. Verksamhetens gavs också möjlighet att fritt beskriva sin kvalitetsutveckling.

Vid några utvalda barnboenden genomfördes en fördjupad uppföljning i form av dialogsamtal, där såväl verksamhetsansvarig som personalgrupp deltog. Frågeställningarna rörde de specifika utvecklingsområden som identifierats tidigare för respektive verksamhet.

Granskningsresultat

Av 35 utsända enkäter inkom 30 svar vilket motsvarar 86 procents svarsfrekvens.

Samlade enkätsvar

Av de inkomna svaren framgår att 2 av verksamheterna upphört eller slagits samman med annan samt att 10 bytt huvudman. På ledningsnivå har byte skett vid 12 enheter avseende verksamhetschef och förändringar på samordnar - och föreståndarnivå anges vid 11 verksamheter. Merparten av de svarande cheferna ansåg att personalomsättningen var oförändrad jämfört med granskningstillfället, 25 procent ansåg den vara högre. Vad gällde möjligheten att anställa personal med lämplig kompetens ansåg hälften att situationen var oförändrad och 30 procent hade ingen uppfattning i frågan. När det gäller brandsäkerhet och lex Sarah ansågs sig samtliga chefer säkra eller mycket säkra på personalens kompetens inom dessa områden.

Anpassningar av innemiljön har skett i mer än hälften av de svarande verksamheterna, medan utemiljön endast anpassats i två av dem.

Enkätsvar fördelat på verksamhetsnivå

Samtliga verksamheter som upphört eller slagits samman med annan, återfinns inom daglig verksamhet, liksom 8 av de 10 som bytt huvudman. Av de tre dagliga verksamheterna för döva personer, har två övergått från kommunal till enskild regi. Alla dessa tre anger att de har anpassat sin innemiljö och två av dem har även gjort vissa förändringar i sin utemiljö.

Inom barnboenden uppger en tredjedel att de har en ny verksamhetschef samt att det skett förändringar på samordnarnivå. Vad det gäller innemiljön beskriver drygt 90 procent av verksamheterna att de gjort större eller mindre anpassningar. Det är

även inom detta verksamhetsområde som två svarat att de gjort större anpassningar av sin utemiljö.

Dialogmöten vid barnboenden

I kontakten med personalgrupper och chefer vid barnboenden har samtal förts kring specifika frågor för respektive verksamhet. I vissa verksamheter framkom tydligt att ett förbättrings- och utvecklingsarbete pågått sedan granskningen genomfördes. Områden som lyftes fram var: utvecklade former för introduktion, anpassade digitala dokumentationssystem, skarpare rutiner för Lex Sarah, tydligare servicerutiner, utökade tider för personalmöten och handledning. Vidare framstod som viktigt att ansvarig ledning inte bytts ut och att personalgruppen var stabil.

Inspektörernas kommentarer

Det gensvar inspektörerna fått i såväl enkätsvar som vid dialogmöten med verksamheterna visar på ett stort intresse att redogöra för sitt utvecklingsarbete.

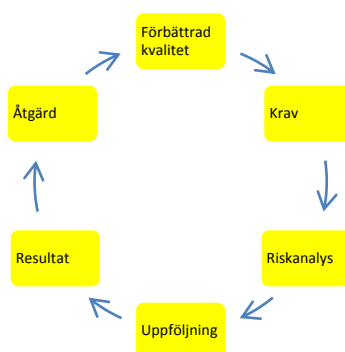

Fig. 1 Process för kvalitetsförbättring. Kommunikation utgör en central del i samtliga led.²

Av uppföljningen har framkommit att kvalitetsförbättringar är ett prioriterat område i många verksamheter. Flera av barnboendena beskriver t. ex att nödvändiga rutiner blivit tydligare och att inommiljön anpassats i hög utsträckning. Det är önskvärt att anpassningarna medför mer hemlika förhållanden då endast hälften kunde uppfylla detta vid tidigare granskning.

Inspektörerna vill framhålla vikten av att verksamheterna satsar på att behålla sin personal. Erfarenheten visar att kompetenshöjning är en av de avgörande bidragande faktorerna till att personal stannar kvar på en arbetsplats. Utbildning ger personalen verktyg och möjligheter att tillämpa nya arbetssätt, vilket kan medföra att arbetet uppfattas som mer stimulerande. Personalutbildning kan även

² Att följa upp verksamhet, SKL, sid 16

ge bättre förutsättningar att utveckla brukarnas möjligheter till självbestämmande och delaktighet.

Vid samtal med vissa personalgrupper framkom att rutiner och arbetssätt fungerar mer enhetligt då grupperna stabiliserats. Inspektörerna vill också understryka ledningens betydelse för att följa upp och förankra rutiner samt ge stöd till arbetsgrupperna att sätta ord på de olika delarna i det systematiska kvalitetsarbetet.

Bilaga

1. Funktionshinderinspektörernas Rapport 6, Uppföljning av tidigare granskningar.